

År 1896. är hela denna nummer
med affärd till N: 19176. intygad

Georg Hilden

Ammot:
H. Fjellner

DIREKTIONEN

för

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 7421. till försäkring emot brandskada, för ett värde af
Twå tusen / 2000: / mark silfver, nedan-
nämnde byggnader å *gården N: 207. i första kvarteret af staden*
den Kristinestad, tillhörig Borgare enkan M:
Bäckman

, samt fastställer årliga inträdesafgiften dertill följande
belopp, att uti fem års tid erläggas, nemligen:

För huset N:o 1.	, värdt	<i>och</i>	försäkradt för	1800:	mark, till	12: 60.
N:o 2.	,	"		130:		1: 5.
N:o	,					
<i>Inkörsport</i>	,	"		50:		28.

Summa årlig afgift i mark silfver 13: 97. penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, under de vilkor Hans Kejsersliga Majestäts den 26 November 1861 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente och Kejsersliga Kungörelsen, om ändringar deri, af den 21 Juli 1870 bestämma, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 1. inne-
man, då värderingshandlingarne i behörigt skick jemte inträdesafgiften för första året till bolagets agent inkommit.

Helsingfors, den 21. Augusti 1871.

Männen

Paul Ruuska

N:o 7421.

Direktionen exemplar

J. Kling

am: 1887

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade nådiga Reglemente för städernas Allmänna Brandstods-bolag i Finland, gifvet den 26 November 1861 och Kejsrerliga Kungörelsen, om ändringar deri, af den 21 Juli 1870.

§ 3. På Direktionens pröfning ankommer i allmänhet, att till försäkring i bolaget ägandegömden antingen till dess fulla värde eller ock, då bolagets äfventyr deraf finnes större, än nödig försigtighet medgifver, till lämplig del af sagde värde; ägaren dock öppet lemnadt, att i sednare fallet uti annan assuranceinrättning försäkra det öfriga af egendomens godkända värde, under ovilkorligt iakttagande af hvad i § 28 derom stadgas. — — — — —

§ 9. Har Direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften; återfår Sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till Agenten inbetalt utöfver det af Direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af Direktionen förhöjd; skall Sökanden, derest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, genast inbetala det bristande beloppet till Agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet; och tillkommer försäkringsökande, hvilken försummar att erlägga den af Direktionen sålunda bestämda förhöjning å inträdesafgiften, emellertid försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af Direktionen fastställda inträdesafgiften.

Åstundar försäkringssökande, sedan han genom Agenten erhållit kännedom om förenämnda, af Direktionen fastställda förhöjning uti inträdesafgiften, att från bolaget afgå; vare dertill berättigadt, men gifve sådant Agenten tillkänna, antingen genast eller innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då alla vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör; och återfår Sökanden derhos hälften af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vare från alla vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 15. Hvarje delägare i bolaget är skyldig att, för inträde uti detsamma, erlägga förut omfördade inträdesafgift, hvilken, uträknad för år i öfverensstämmelse med den tariff, som är bifogad detta Reglemente, ovilkorligen skall utgöras i fem års tid; och får denna afgift icke affordras delägare till högre belopp årligen, än hvad detsamma för ett år utgör.

Vill delägare på en gång afbördas sig inträdesafgifter för flere år; åtnjuter han rabatt å det, som sålunda öfverbetalas, med fem procent deraf.

§ 16. Bolagets kassa utgöres af den till bolaget donerade grundfonden fyratioåtta tusen mark, deraf endast den inflytande räntan, men icke någon del af sjelfva kapitalet, får till inrättningens utgifter användas, samt af reservfonden, som bör motsvara minst två procent af bolagets ansvarssumma för året och hvilken bildas genom inträdes- och extra afgifter, intressemedel m. m. Skulle denna kassa genom inträffade brandskador så medtagas, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delägare, utan afseende å tiden då de inträddt eller antalet af de inträdesafgifter som af dem erlagts, skyldige att tillskjuta de medel, hvilka för reservfondens uppbörande till sagde belopp erfordras. Den extra afgift som sålunda uppkommer, utgöres till lika belopp med inträdesafgiften och utgår årligen, intill dess kassan åter stiger till två procent af ansvarssumman. För de år, då extra afgift uttages, erlägges icke inträdesafgift, utom för den egendom, för hvilken delaktighet i bolaget vunnits först efter det de brandskador inträffat, hvaraf extra afgiften uttagande försäkrats och hvilken egendom således ej deltagit i den öfvan nämnda bristens fyllande. — — — — —

§ 17. Inträdesafgiften inbetalas, före den 15 September, i Helsingfors på sätt i § 61 förordnas samt i landsorten till Agenten i den stad, der den försäkrade egendomen finnes, eller, ifall egendomen är belägen på landet, till Agenten i närmaste stad, eller ock om delägare så för godt finner, direkte till Direktionen, då afgiften emottages af Kassören; hvar och en delägare likväl obetaget att för bolagets räkning deponera sin afgift i länets Landtränteri, i hvilket fall originala ränterqvittensett vid enahanda påföljd, som för försummad inbetalning i nästföljande § stadgas, skall, innan ofvansagde dag, till Agenten eller Direktionen aflemnas. Hvad här är sagt gäller äfven om inbetalningen af de i föregående § påbjudna extra afgifter.

Har delägare afbördat sig inträdesafgiften för året, innan extra afgift för samma år utskrefs; värde den förra räknad såsom extra afgift.

§ 18. Försummar bolagsman att inträdes- eller utskrifven extra afgift inom förfallotiden inbetala; värde detsamma då förhöjd med tio procent af dess belopp och, jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den öfver Kejsrerliga brefvet af den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifves; dock öger utmätning ej rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. — — — — —

Vill bolagsman eller hans ombud inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen; bör det erbjudna beloppet emottagas; men med det bristande förhållas på sätt här öfvan stadgas. Sådan ofullständig inbetalning behöfver dock ej emottagas på annan dag, än sjelfva förfallodagen.

§ 19. Till utronande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket vid försäkringen eller sedermera äsatts detsamma, och om dertill hörande hus äro till tak, eldstäder och eldsäckningsredskap behörigen vidmakthållna, skall, ehvad egendomen är belägen i stad eller på landet, syn å detsamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen emellertid undergått i hänseende till inredning, grannskap, o. s. v. skola anmärkas, anställas å egendom i stad hvarje femte år, å egendom på landet hvarje tionde år, men å bruk, fabriker eller annan mekanisk inrättning och theater, hvarje tredje år, samt förrättas i städerna af vederbörande Agent med biträde af två sakkunnige personer, på landet efter lägenhetsinnehafvarens föranstaltande, antingen af någon Agent med biträde, eller ock af tvänne sakkunnige och trovärdige män, hvilkas bevis öfver förrättningen inlemnas till Agenten i närmaste stad eller till Direktionen, men på mekanisk inrättning af den, som dertill af Direktionen i hvarje särskildt fall förordnas och hvil-

ken det då tillkommer att inom den tid, som af Direktionen bestämmes, till detsamma afgifva berättelse öfver förloppet. I alla dessa fall böra både besigtningen och instrumentet deröfver omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen blifvit efter sednaste synen försäkrad i bolaget.

Finmer Direktionen syneinstrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande; äge Direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

Uraktlåter bolagsman på landet att inom en månad efter utgången af det år, då synen bort verkställas, inkomma med instrumentet deröfver; värde förrättningen af Direktionen förordnad. Kostnaden för här omfördade synen drabbar alltid försäkringstagaren och kan, i händelse af treska, på Direktionens begäran, hos honom utmätas.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring i inredningen eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförmödenheter, fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt; då kan husets ägare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Ansökning derom göres skriftligen hos vederbörande Agent, hvarefter ärendet af Agenten och hos Direktionen behandlas, på sätt i det föregående om försäkrings meddelande är stadgadt. På Direktionens pröfning ankommer ock i hvarje särskildt fall, huruvida nytt försäkringsbrev för hela lägenheten skall utfärdas.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterna beviljas delägare i bolaget på samma sätt och med enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 26 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad; styrke ägaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den nedsättning, hvilken sökes.

§ 23. I händelse med försäkradt hus eller deri befintliga in-rättningar vidtages sådan förändring, hvarigenom eldfarligheten i märkligare mån ökas, nya ugnar för eldfarlig handtering anbringas, eller om uti dylikt hus idkas eldfarligt handverk, yrke eller näring, som ej vid försäkringsökandet blifvit uppgifvet, — hvarunder vanliga hushållsgöromål för ägarens eget och öfriga husfolkets behof icke förstås — åligger försäkringshafvaren att om förhållandet inom en månad hos Agenten anmäla. Underlåter han sådant, erlägga för första året fyra gånger beloppet af den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör, och fortfare dermed för hvarje år, som underlåtenheten varar, jemte det han underkastar sig den vidare ansvarspåföljd, som i § 25 stadgas.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlevnaden af denna föreskrift, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om detsamma eljest erhåller kuskap, anställa syn på stället samt hos Direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra äga rum.

Har annan förändring i försäkradt hus eller förändring i allmänhet uti dess granskap skett af den beskaffenhet, att detsamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp; må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver. I slikt fall åligger det Agenten, då syn jemlikt § 19 eller af annan orsak på stället förrättas, att tillika anmärka alla de förändringar, hvilka kunna påkalla afgiften förhöjande; hvaremot det ankommer å husets ägare att tillkännagifva förändring, som till nedsättning i afgiften föranleda kan; och bör Agenten öfver förhållandet uppräta syneinstrument, som till Direktionen insändes tillika med ny uträkning uppå den förändrade inträdesafgiften.

Årsafgiften utgår sedan uti alla här öfvan nämnda fall ifrån och med det räkningsårs, då förändringen blifvit anmäld, med det belopp som Direktionen i anledning häraf fastställer; likaså extra afgift, som senare utskrifves.

Värde ej förhöjning i afgiften erlagd inom två månader efter det försäkringshafvaren fått del af Direktionens beslut i saken, tillgodonjutes därefter och intill dess betalningskyldigheten blifvit fullgjord, försäkringsrätt endast i det förhållande, som den inbetalda inträdesafgiften står till den som erläggas bordt.

Direktionen må jemväl, i förekommande fall föreskrifva husägare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara vädlig, vid äfventyr att försäkringen eljest upphör att vara gällande, efter omständigheterna, antingen alldeles eller ock intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Förändring, som verkar till nedsättning af afgiften, kan när som helst anmälas. Likaså är det Direktionen obetaget, att emellan de i § 19 föreskrifne synen, på Agentens anmälan om inträffad förändring, hvilken föranleder till betydligare förhöjning af årsafgiften, till sådan förhöjning besluta.

§ 24. Nedtager bolagsman försäkradt hus och flyttar detsamma till annan plats inom eller utom gården eller lägenheten, eller bygger han inom samma gård eller lägenhet nytt hus i dess ställe; tillgodonjute för det sålunda flyttade eller nybyggda huset den försäkringsrätt, hvilken varit fästad vid det gamla. För vinnande af slikt förmån erfordras dock att han, inom två månader sedan det flyttade eller nya huset blifvit fullbordadt, öfver detsamma inlemnar beskrifning och planteckning till Agenten, som sedermera i den ordning § 6 föreskrifves, låter värdera byggnaden, uträknar inträdesafgiften för detsamma och insänder handlingarne till Direktionen, hvilken slutligen bestämmer det flyttade eller nya husets försäkringsbelopp och inträdesafgift; men skulle sistnämnde hus afbrinna innan försäkringsrätten derför enligt § 7 vidtagit; vare ägaren icke berättigadt till någon ersättning; dock frikallas han i sådant fall från utgörande af andra än de inträdes- och extra afgifter, som vid husets nedtagande kunnat belasta detsamma.

§ 25. Vill ägare af i bolaget försäkrad fabriker, bruk, verkstad eller annan mekanisk eller industriell inrättning i allmänhet, eller

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstods-bolag i Finland anmäler undertecknad härmedelst äfbyggnaderne å sin ägande gård och tomt N° 207 vid flagvetgatan och nyltorget i första kvarteret af Kristinestad.

Tomten innehåller 29 1/2 quadratalnar i arealvidd, des norra jidan är 5 1/2 alnar och angränsas af Nyltorget, öftra jidan är 50 alnar och tillstötter tomtens N° 196, södra jidan är 5 1/2 alnar begränsas af tomtens 206, vestra jidan är 50 alnar och vetter emot flagvetgatan; har brunnen med tillräcklig vattentillgång å gården, och är försedd med följande brandredskap: två brandstegar, två brandhakar och två branddämbarer, alla märkta med tomtens nummer i otfesfärg.

Äfbyggnaderne, som till försäkring anmäles och hvilkas läge bilagde planteckning närmare utvisar, äro följande:

N° 1. Ett boningshus af timmer i försvarligt stånd, uppfördt år 1857 brädfodrad icke målåd, under tak af pester. Huset som är 30 alnar långt i norr, 14 alnar i öftra, södra fygeln 10 alnar och vestra 11 alnar bredt samt 1 1/2 alnar högt från marken till takkammen, består af en väning med 8 boningsrum, innehållande tillsammans 5 kakelugnar i midsher en kokspis med bakugn, dessutom finnes en med korsvirke och bräder öfverbyggd uppgångsöfstuga värderas till 1800 1800

N° 2. En uthusbyggnad af stock i försvarligt stånd uppfördt 1852 målåd med kompositionsfärg under tak af bräder. Huset som är 22 1/2 alnar långt 8 1/2 alnar bredt, samt 7 alnar högt innehåller fähus med fvala och lada värderas med deri väggfast inredning till 150 150

Inkörsporten af stock och plankor med dertill hörande gångjern och regler m. m. värderas till 50. 50

Summa Silfver Mark 2,000 2,000

Sammandrag af förestående värden

Huset N ^o 1.	1800	1800
N ^o 2.	150	150
Inkörsporten	50	50

Summa Mark i Silfver 2,000 2,000

Anhörs den 5. Sept. 1871 med 13. m. k. 9. 1871. G. H. K.

Utom ofranupptagna till försäkring anmälda hus, finnes ej någon annan byggnad på tomten.

Slvarken på gården eller på angränsande tomter finnes inga eldfarliga inrättningar.

På gården finnes trädgård samt några lumniga lösträd samt på tomten 206.

Kristinestad den 28 Juli 1871.

Magdalena Prakman

Borgare enka

Beskrifning.

Tomten N° 207 i första kvarteret. Dess innehåll, samt deri befintliga byggnader äro i värdering sinstrumentet närmare beskrifne, ä inhörsport, b, brunn, e trädgård.

Tomten N° 195 i samma kvarter.

A Envarings trädhus.

B Tomten N° 196 i samma kvarter.

B Envarings trädhus.

Tomten N° 197 i samma kvarter.

C Envarings trädhus.

Tomten N° 206 i samma kvarter

Obebyggd.

Åfståndet byggnaderna emellan på tomten N° 207 är.
Från Huset N° 1 till huset N° 2. 30 1/2 alnar.

Åfståndet från byggnaderna vid samma tomtes öftra linier till närmaste hus på kringliggande tomter

Från Huset N ^o 1. till huset B	46 3/4 alnar
N ^o 1. A	80
N ^o 1. C	82
N ^o 2. B	79
N ^o 2. C	84
N ^o 2. A	106

Kristinestad dag som ofvan.

Magdalena Prakman

Förseende planttecknings och dertilhörande uppgifternas riktighet bestryket. Kristinestad den 1 Augusti 1871

J. G. Ramstedt.

Sålunda besigtigadt och värderadt, samt att den i instrumentet upptagna brandredskapen finnes på stället att tillgå och är i behörigt skick intygas. Kristinestad den 31 Juli 1871.

M. Theis, J. G. Ramstedt, J. S. Hartman

Uträkning på årliga inträdes afgiften i städernas Allmänna Brandstad
 Bolag för gården N: 207 vid Nytorget i första kvarteret af Kristinestad
 tillhörig Borgare enkan Magdalena Backman

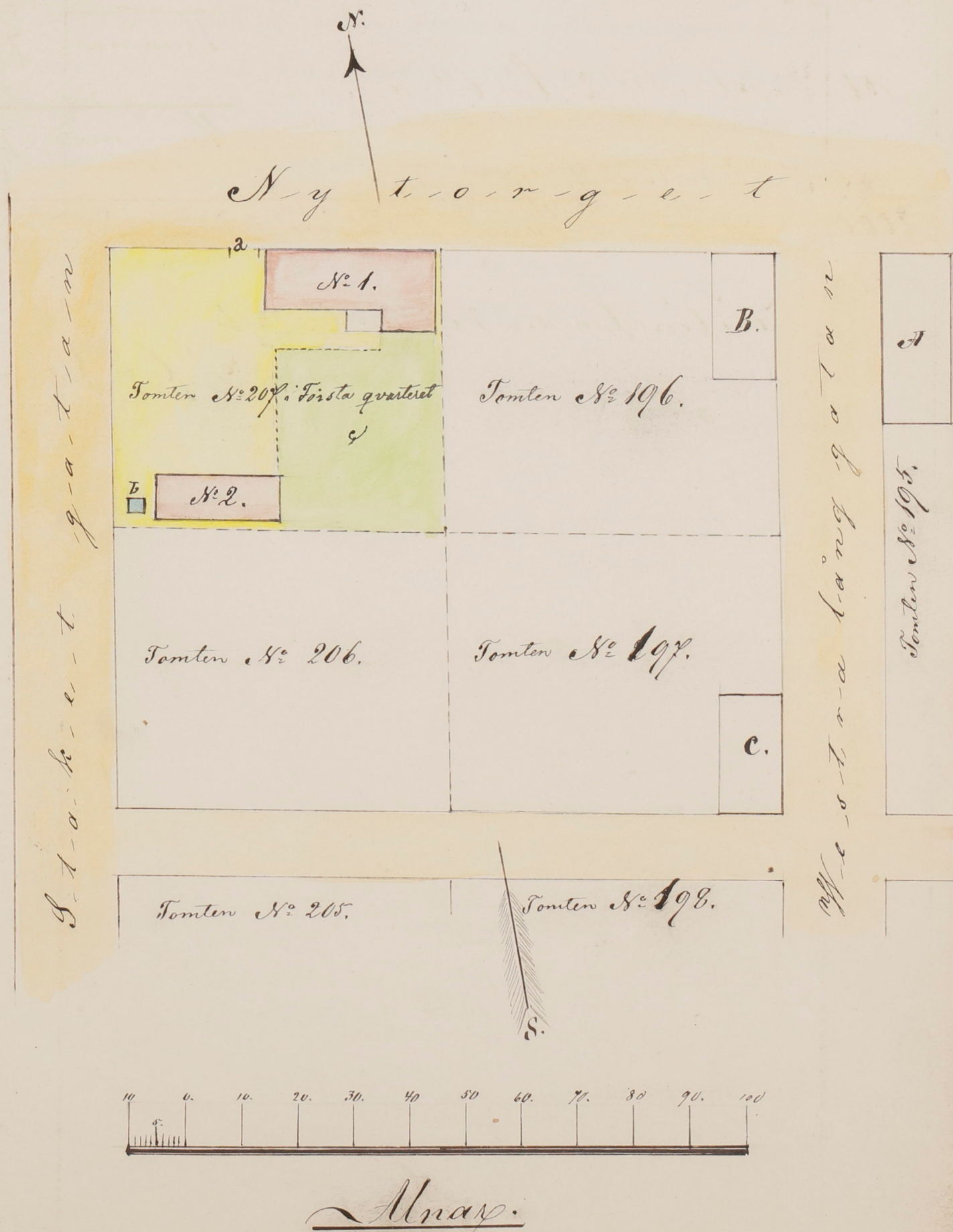
Det godkän- da försäk- rings be- loppet i Mark p ^{er}	Årlig inträdes afgift	Årlig inträdes afgift för 1000 Mark af försäk- rings beloppet	
		Mark p ^{er}	Mark p ^{er}
1800 Husot N: 1 till 6 ^{te} Klusjen	7		
Summa	7		12.60
150 Husot N: 2 till 6 ^{te} Klusjen	7		
Summa	7		1.5
50 Fohörporten till 4 ^{de} Klusjen	5.50		38
Summa 2000			13.93
Summa årlig inträdesafgift			

Kristinestad den 1 Augusti 1871.

J. G. Rembeck.

Plantekning.

af byggnadernas läge på Borgare enkan, Magdalena Backmans ägande gård
 N: 207 i första kvarteret af Kristinestad, samt dertill gränsande hus.

År 1876 den 22 Augusti har undertecknad Brandstodsbolagets Agent, med biträde af Svarfvaremästaren J. P. Salin och Skomakaremästaren G. F. Hartman, det afseende §§ 19 och 23 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 26 November 1861, omförmåla, besigtigat gården N:o 207 vid Hakell gatan i första kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af Borgare Eukan M. Backman, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o 7421 blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2000 mark i silfver, anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess granskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af 2 brandplogor 2 brandhakar, och 2 brandlämlanor jemväl finnes att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan

E. ÅKERBERG.

Gust. F. Hartman

Julius R. Salin

Med förestående förättning förklarar jag mig nöjd
Ort och tid som ofvan

M. Backman

År 1881 den 5. Oktaber har undertecknad Brandstods-
bolagets Agent-Suppleant, med biträde af Kammarerätt: Johan
Er. Forsberg och Gvarsparrätt: J. P. Salin, i det
afseende §§ 19 och 23 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstods-
bolag i Finland, gifvet den 26 November 1861, omförmåla, besigtigat gården
N:o 207. vid Nytorget i sjätte kvarteret af Kristine-
stad, hvilken gård för närvarande eges af Borgareuhau M.
Bäckman af s. s., samt dervid funnit gården till alla delar väl underhål-
len och i lika godt stånd som då den under N:o 7421. blifvit i berörde
bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2,000. mark i
guld, anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården
och dess granskap icke inträffat, som kunde verka å sednast faststälde årsaf-
gift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af 2. brandstegar,
två brandhakar och två brandåmbaren
jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

Gust. Steenberg.

J. E. Forsberg

J. P. Salin

Med förestående förättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som
ofvan.

Joh. Is. Haay

Granskadt utan anmärkning i Brandstods-
direktionen den 8 November 1881 intygar:

H. Hjermvall

År 1891, den 21. September har undertecknad, Brandstodsbolagets Agent, med biträde af *Skomakaren G. F. Hartman* och *Svarjaren J. P. Salin*, i det afseende § 19 och ~~23~~ af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den ~~26~~ ^{27. Oktober 1885.} November 1861, omförd ~~en~~ besigtigat gården No 207, vid *Hötorget* i *fjärta* kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af *Hömannen Hugo And. Jöblom*, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under No 7421. blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2000. mark i guld, anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess granskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af *två brandstegar, två brandhakar och två brandämbarar.* jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

Gust. Stenberg.

Gustaf Fr. Hartman

J. P. Salin

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

Hugo Jöblom

Ej ätgärd: H. förs den 29. december 1892.

W. Stenberg

q. atyari

[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side]

theater, deri göra sådan förändring, som kan anses i någon mån öka eldfarligheten, anmäla denna åstundan skriftligen, antingen omedelbart eller genom Agenten, hos Direktionen, hvilken pröfvar huruvida förändringen bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Vidtages förändringen utan dylik anmälan, vare försäkringsrätten förverkad.

Utbytas till inrättningen hörande maskiner eller tillbehör, som försäkrade äro, emot andra dylika, kan försäkringsrätten för de förra, sedan föreskrifven syn och värdering för sig gått, på anmälan hos Direktionen, öfverflyttas på de senare.

Begagnas försäkrad fabrik, verkstad, industriell anläggning eller annan här ofvan nämnd inrättning till annan eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål eller yrke, för hvilket fabriken, verket eller inrättningen är anlagd och vid försäkringen blifvit uppgifvet, samt brand i följd deraf uppstår; hafve ägaren, ehvad den otillåtna eldfarliga handteringen utöfvats efter eller utan hans förordnande, för hans eget eller andras behof, förverkat sin rätt till ersättning för den skada honom genom branden tillskyndas. Lika ansvarsföljd drabbe äfven ägare af annat försäkradt hus, hvilken försummat att iakttaga hvad här ofvan uti § 23 finnes stadgad, i händelse genom utöfvande af icke uppgifvet eldfarligt handverk, yrke eller näring brandskada inträffar.

Uti alla i denna § nämnda fall njute inteckningshafvare, ånskönt försäkringshafvaren sin rätt förverkat, i all händelse rätt till godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bordt för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan galdenären tillhörig egendom.

Slutliga bestämmandet af bolagets skyldighet att ersätta inträffa brandskada äfvensom af försäkringshafvares rätt till erhållande af slik ersättning skall, såväl uti här ofvan anförda, som ock i hvarje annat fall, tillhöra bolagets Direktion, hvilken, sedan laglig utredning i saken vunnits, äger densamma pröfva och afgöra; och farden med Direktionens beslut missnöjde, deri söka ändring vid bolagsstämma, i den ordning § 86 för sådan händelse stadgar.

§ 26. Bolagsman, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom Agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos Direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning besvärad, eller att samtliga inteckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, och finnes han hafva afbördat sig såväl inträdesafgift för fem år, det löpande året inberäknadt, som derförinnan utskrifna extra afgifter; äger Direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, i all uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett sednare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att, derest sådant icke skett, erlægga stadgade afgifter, hvilka till följd af under samma tid inträffade brandskador kunna utskrifvas, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår honom. Innan nämnde tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 28. Egendom, hvilken icke är försäkrad för hela det åsatta värdet, kan, efter anmälan hos Direktionen, som må göras antingen direkte eller genom vederbörande Agent, försäkras annorstädes för det återstående beloppet af sagde värde. Sker sådan försäkring utan anmälan eller finnes egendomen i annan assurancesinrättning försäkrad till högre belopp än nämnde återstod; vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, inteckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt uti § 25 är stadgad.

§ 29. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är förorsakad genom sjelfva branden eller genom åtgärder, vidtagna för densammis släckning eller hämmande. För brandskada, som inträffar under krig och har sin orsak antingen i fiendens anfall eller uti vidtagna anfalls- eller försvars-åtgärder emot fienden, gifver bolaget ej ersättning; dock frikallas ägaren i detta fall från utbetalning af alla honom påförde och ännu ej erlagde inträdes- och extra afgifter samt varde för byggnaden från bolaget skild.

§ 30. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör, vid det i § 35 utsatta äfventyr, inom fjorton dagar derefter anmäla sig hos vederbörande Agent samt tillika aflemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger Agenten, att sednast å åttionde dagen föranstalta besigtning och värdering å stället, att i Agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i § 59 omförmålas. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall Agenten genast uppsätta en noggrann berättelse, upptagande brandens utsträckning å tomten, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som, enligt värderingsinstrumentet, bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Denna berättelse skall han, inom ytterligare åtta dagar, jemte sjelfva värderingsinstrumentet insända till Direktionen, hvilken det sedan tillkommer, att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till erhållande af ersättning sig yttra.

Har, vid timad eldsvåda, försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande Byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå; då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshafvare dem tillkommande ersättning, på sätt derom i 36 och följande §§ stadgas; dock att der grundmurar och källare kvarstå, i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål, samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga mindre reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

Nöjes den brandskadade ej med besigtningmännens utlåtande och värdering, må han öfverlemna sakens afgörande till kompromiss. I sådant afseende åligger honom, för att hafva sin talan bevarad, att

derom anmäla hos Agenten, antingen genast efter förrättningens avslutande, eller ock senast innan utgången af den tid, då instrumentet deröfver bör af Agenten till Direktionen insändas.

Enahanda rätt att underkasta brandskadesyn och värdering pröfning af kompromiss, tillkommer äfven Direktionen, då förrättningen af densamma till granskning företages.

§ 31. Vid brandskada å landet, behöfver ej den i nästföregående § föreskrifna syn och värdering bivistas af bolagets Agent, utan kan, på den brandskadades föranstaltande, förrättas af kronobetjent eller annan skrifkunnig och trovärdig man å orten jemte tvänne nämndemän. Instrumentet öfver förrättningen, som skall innehålla hvad uti åberopade § är, i hänseende till Agentens berättelse, föreskrifvet, bör den brandskadade, vid det i § 35 stadgade äfventyr, inom en månad efter branden inlemna till Agenten i närmaste stad, som derefter insänder detsamma jemte eget utlåtande till Direktionen; och låter Direktionen sedan genom Guvernören i länet meddela den brandskadade sitt beslut i saken. Föröfrigt gäller, angående brandskadeersättningens bestämmande samt sakens öfverlemnande till kompromiss, hvad § 30 derom innehåller.

§ 32. Den kompromiss, som i föregående §§ omnämnas, bildas på sätt uti § 8 är stadgad samt sammanträder å brandstället och pröfvar saken i de delar, deri missnöje med förrättningen anmäles, hvarefter vid kompromissrättens utslag i de tvistiga delarne förblifver. Kostnaden för denna kompromiss gäldes till ena hälften af bolaget och till den andra af den brandskadade.

§ 33. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade, i samråd med Agenten, behörigen värdas, intilldess ärendet om brandskadeersättning blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga någon annan åtgärd med desamma, än hvad till deras värd befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning. Vid enadanda äfventyr åligger honom ock att, om Direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till Agenten lemnade uppgift om lemningarne efter branden. Ar han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den som föröfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl pligtig att slik ed aflägga, vid förenämnde påföljd om han undandraget sig edgången. Alla de lemningar efter branden, hvilka enligt besigtningmännens utlåtande eller kompromissrättens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter forder-sammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 34. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, afdrager Direktionen derifrån ej blott det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i o-guldna inträdes- och extra afgifter, utan ock hvad den brandskadade bör till bolaget erlægga för skada å eget och annans hus, i och för den brand, hvarvid han skadan led. Återstoden utbetalas sedan i den ordning, som nedanför närmare bestämmes; dock bör härvid iakttagas att, der två eller flere års inträdes- eller extra afgifter sålunda på en gång godtgöras bolaget, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 35. De, som lidit brandskada, utfå ersättning i den ordning skadorna timat; och må Direktionen förty ej å sådan ersättning utfärda anordning, innan åtminstone en månad efter branden föröfrigt. Har brandskadad uraktlåtitt att, inom den i §§ 30 och 31 föreskrifna tid, anmäla sig hos vederbörande Agent; vare förlustig sin rätt att, framför dem, hvilka sednare än han lidit brandskada, men före honom gjort slik anmälan, utbekomma den beviljade ersättningen, såframt icke bolagets kassa erbjuder tillräcklig tillgång till hvardera ersättningens utgifvande på bestämd tid.

§ 37. Brandskade-ersättning utbetalas till vederbörande, när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftning. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Ar inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvare utom Finland, och anmäler han sig ej hos Direktionen inom sex månader efter det Direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands allmänna tidning införd; äger Direktionen att till husägaren eller dess målsman utgifva medlen, emot godkänd borgen för deras återbetalning, i fall sådan på grund af utslag, som fått vinna laga kraft, kan komma att honom åligger. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskade-ersättningen skall utbetalas i Direktionens kassa eller genom vederbörande Agent, i hvilket sednare fall medlen med posten afsändas till Agenten.

§ 38. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt, eller anlägga låtit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva, genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld, vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värdemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock afli-dit före dess aflaggande, eller kan edgången honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevis ej kunnat åt saken fällas; i alla dessa fall skall brandskade-ersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot borgen, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Var hus, som brunnit, med inteckning besväradt; njute inteckningshafvaren, ändå att ägaren genom vårdslöshet med eld vållat branden, rätt till betalning från den ersättning, som bort för huset utgå, i fall ägaren icke varit till branden vållande.

§ 60. Agenten åligger att i behörig tid verkställa de besigtningar å egendom i stad, hvilka äro i § 19 föreskrifna. För dessa förrättningar vare Agenten berättigad att af husägaren i arvode uppbära fyra mark för sig och två mark för hvardera biträdet. Lösen för instrumentet äger ej rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar oförändradt, men förekomma dervid sådana förändringar, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må Agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med fyra mark. — — — — —

§ 61. Med den, i hänseende till Agenten i Helsingfors stad nedanföre stadgade inskränkning, tillkommer Agenterna i allmänhet: att uppbära bolagsmännens inträdes- och extra afgifter enligt hvarje Agent af Direktionen meddelade debetsedlar, hvilka efter fullgjord betalning qvitteras och till den betalande aflemnas; — — —

I Helsingfors stad äger Agenten icke uppbära andra försäkringsafgifter, än den inträdesafgift, som, vid ansökning om ny försäkring eller vid förhöjning af förut beviljadt försäkringsbelopp, skall för första året erläggas, innan värderingshandlingarne kunna af honom till Direktionen insändas; och må det i dessa fall af försäkrings-tagaren bero att vaka deröfver, att handlingarne jemte afgiften varda af Agenten ofördröjligen till Direktionen öfverlemnade. I följd af hvad sålunda är stadgad, får Agenten i Helsingfors förty ej befatta sig med någon uppbörd hvarken af följande årens inträdes- eller utskrifna extra afgifter, utan skola alla dylika afgifter för försäkrade egendomar, belägna i sagde stad eller inom dess Agentur, ovilkorligen antingen inbetalas omedelbarligen till Direktionen, eller ock i Landtränteriet nedsättas, i hvilket sednare fall originala ränteriqvittenset bör af försäkringshafvaren, vid stadgad påföljd, innan förfalldagen, till Direktionen inlemnas.

§ 86. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af Direktio-
nen vidtagen åtgärd; vare honom öppet att sådant till pröfning vid
bolagsstämma anmäla; dock åligger honom att sednast åtta dagar
före bolagsstämmans början till Direktionen skriftligen inlemna sina
påståenden, hvilka derefter af Direktionen, jemte egen förklaring, öf-
verlemnas till bolagessämman, som äger meddela den rättelse, hvar-
till skäl möjligen förefinnes.

§ 92. Skulle, till följd af delägares afgang ur bolaget eller för-
säkringsvärdens nedsättning, sammanräknade värdet af den återstå-
ende i bolaget försäkrade egendomen nedgå till sexton miljoner mark
eller derunder, kalle Direktionen genast bolagsmännen till extra bo-
lagsstämma, för att öfverlägga och besluta om bolaget skall fortfara
eller upplösa sig; — — — — —

§ 93. Har vid bolagsstämma vidtaget beslut om bolagets upp-
lösning icke blifvit enhälligt fattadt; gånge beslutet ej till verkstäl-
lighet, derest icke åtminstone trefjedjedelar utaf hela antalet af de
vid samma stämma representerade röster förenat sig om detsamma.
Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbin-
delse att i enlighet med detta Reglemente ersätta all den brandskada,
som före upplösningen timat.